

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet

PK-1142

2025. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

01 Fővárosi Törvényszék

Érkezés dátuma: **2026.03.11. 19:42:31**

Érkeztetési szám: **EB00838608**

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

Nyilvántartási szám: 01 01 0010092

Tárgyév: **2025**

Időszak terjedelme: egész év töredék év

2025.01.01.

2025.12.31.

időszak kezdete

időszak vége

A beszámolót az alábbi devizanemben készítjük el:

forint

Külföldi devizanem alkalmazása esetén a beszámoló készítésekor érvényes MNB árfolyam

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet

PK-1142

2025. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

01 Fővárosi Törvényszék

Tárgyév: 2025

Időszak terjedelme: egész év töredék év

2025.01.01.

2025.12.31.

időszak kezdete

időszak vége

Válassza ki, hogy a beszámoló (és közhasznúsági melléklet) az alábbiak közül melyikre vonatkozik!

a. Szervezet

b. Jogi személy szervezeti egység (származtatott jogi személy)

Szervezet neve:

Centropa Alapítvány

Szervezet székhelye:

Irányítószám: 1075

Település: Budapest

Közterület neve: Rumbach Sebestyén

Közterület jellege: utca

Házzszám: 11-13

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Jogi személy szervezeti egység neve:

Jogi személy szervezeti egység székhelye:

Irányítószám:

Település:

Közterület neve:

Közterület jellege:

Házzszám:

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Nyilvántartási szám:

01

01

0010092

Ügyszám:

0100

/ Pk

60841

/ 2006

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

Lieberman Mária

Képviselő aláírása:

Keltezés:

Budapest

2026.03.09.

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet**

PK-1142

2025. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

	Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege		
	Adatok ezer forintban		
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	3	0	3
I. Immateriális javak			
II. Tárgyi eszközök	3		3
III. Befektetett pénzügyi eszközök			
B. Forgóeszközök	63 926	0	70 985
I. Készletek			
II. Követelések	4		11
III. Értékpapírok			
IV. Pénzeszközök	63 922		70 974
C. Aktív időbeli elhatárolások	6 139		3 066
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	70 068	0	74 054
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	29 280	0	59 990
I. Induló tőke/jegyzett tőke	100		100
II. Tőkeváltozás/eredmény	22 744		29 180
III. Lekötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyévi eredmény alaptervékenységből (közhasznú tevékenységből)	6 436		30 710
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből			
E. Céltartalékok			
F. Kötelezettségek	1 113	0	43
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	1 113		43
G. Passzív időbeli elhatárolások	39 675		14 021
FORRÁSOK ÖSSZESEN	70 068	0	74 054

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-1142

2025. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása

Adatok ezer forintban

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele	8 472		730				8 472	0	730
2. Aktivált saját teljesítmények értéke							0	0	0
3. Egyéb bevételek	72 921		98 678				72 921	0	98 678
ebből:									
- tagdíj							0	0	0
- alapítótól kapott befizetés							0	0	0
- támogatások	68 900		98 652				68 900	0	98 652
ebből: adományok							0	0	0
4. Pénzügyi műveletek bevételei	5 367						5 367	0	0
A. Összes bevétel (1+-2+3+4)	86 760	0	99 408	0	0	0	86 760	0	99 408
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	68 900		97 272				68 900	0	97 272
5. Anyagjellegű ráfordítások	45 323		35 098				45 323	0	35 098
6. Személyi jellegű ráfordítások	34 941		33 592				34 941	0	33 592
ebből: vezető tisztségviselők juttatásai	10 650		11 472				10 650	0	11 472
7. Értékcsökkenési leírás							0	0	0
8. Egyéb ráfordítások	43		8				43	0	8
9. Pénzügyi műveletek ráfordításai							0	0	0
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	80 307	0	68 698	0	0	0	80 307	0	68 698
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai							0	0	0
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	6 453	0	30 710	0	0	0	6 453	0	30 710
10. Adófizetési kötelezettség	17						17	0	0
D. Tárgyévi eredmény (C-10)	6 436	0	30 710	0	0	0	6 436	0	30 710

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-1142

2025. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása 2.

Adatok ezer forintban

Tájékoztató adatok	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
A. Központi költségvetési támogatás	3 000						3 000	0	0
ebből: - normatív támogatás							0	0	0
B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás							0	0	0
ebből: - normatív támogatás							0	0	0
C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás							0	0	0
D. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	25 854		93 163				25 854	0	93 163
E. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	11		7				11	0	7
F. Közszolgáltatási bevétel							0	0	0
G. Adományok							0	0	0

Könyvvizsgálói záradék

Az adatok könyvvizsgálattal alá vannak támasztva.

Igen

Nem

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet

PK-1142

2025. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Centropa Alapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: 1075 Település: Budapest
Közterület neve: Rumbach Sebestyén Közterület jellege: utca
Házszám: 11-13 Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

0100 / Pk 60841 / 2006

1.4 Nyilvántartási szám:

01 01 0010092

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve: Lieberman Mária

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: Kulturális örökség megóvása

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 2001.évi LXIV.tv.

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: Zsidó kultúra iránt érdeklődők

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 30000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

Városi séták szervezése, kulturális és ismeretterjesztő programok szervezése, vándorkiállítások, továbbképzések, diákversenyek rendezése

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet**

PK-1142

2025. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

Adatok ezer forintban

5.1 Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
Café Cetropa közösségi találkozók	2 469	2 097
5.2 Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
Vándorkiállítás	4 949	1 111
5.3 Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
Centropa Jewish Network	8 842	9 031
Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)	16 260	12 239
Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)	16 260	12 239

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1 Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
Alapítvány vezetője	10 650	11 472
6.2 Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév
A. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen)	10 650	11 472

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet

PK-1142

2025. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

Adatok ezer forintban

5.1 Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
Centropa oktatás	3 881	2 684
5.2 Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
5.3 Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)	3 881	2 684
Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)	3 881	2 684

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1 Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
6.2 Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév
A. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen)	0	0

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet**

PK-1142

2025. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók

Adatok ezer forintban

Alapadatok	Adatok ezer forintban	
	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	86 760	99 408
ebből:		
C. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	11	7
D. Közszolgáltatási bevétel	0	0
E. Normatív támogatás	0	0
F. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás	0	0
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	86 749	99 401
H. Összes ráfordítás (kiadás)	80 307	68 698
I. Ebből személyi jellegű ráfordítás	34 941	33 592
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	0	0
K. Adózott eredmény	6 436	30 710
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)		
Erőforrás ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	
	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) a) $[(B1+B2)/2 > 1.000.000, - Ft]$	☒	☐
Ectv. 32. § (4) b) $[K1+K2 \geq 0]$	☒	☐
Ectv. 32. § (4) c) $[(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2) \geq 0,25]$	☒	☐
Társadalmi támogatottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (5) a) $[(C1+C2)/(G1+G2) \geq 0,02]$	☐	☒
Ectv. 32. § (5) b) $[(J1+J2)/(H1+H2) \geq 0,5]$	☐	☒
Ectv. 32. § (5) c) $[(L1+L2)/2 \geq 10 \text{ fő}]$	☐	☒

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója
és közhasznúsági melléklet

PK-1142

2025. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Centropa Alapítvány

CSATOLT MELLÉKLETEK

(Melléklet típusonként csak 1 dokumentum csatolható)

1. Megjelenítésre kerülő mellékletek

PK-1142-01 Könyvvizsgálói jelentés	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐
PK-1142-02 Szöveges beszámoló	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐
PK-1142-03 Kiegészítő melléklet	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐

2. Megjelenítésre nem kerülő mellékletek

PK-1142-04 Meghatalmazás	Melléklet csatolva:	☐
jogosultság igazolása, amennyiben nem a szervezet saját Cégkapuján vagy nem a bejegyzett képviselő Ügyfélkapuján keresztül kerül előterjesztésre a beszámoló	Eredetivel rendelkezik:	☐

Centropa Alapítvány szakmai beszámoló 2025.

Tartalom

Áttekintés	1
A Centropa Alapítvány csapata 2025-ben	3
Új, női történeteket feldolgozó oktatási programjaink	6
Európai Uniós projektek – ExHis, CHDE és IMAGINE	7
Tanárképzések Sopronban és Budapesten	9
<i>Történetek egy családi albumból</i> - vándorkiállítás és interaktív tárlatvezető-képzés diákoknak	11
<i>Kinszki Imre nyomában</i> – interaktív fotós városi séta és workshop	13
Iskolai workshopok diákoknak	14
Café Centropa	15
Centropa Jewish Network	16
Centropa Summer Academy	17
A Centropa Alapítvány költségvetése 2025-ben	19
Partnereink és támogatóink 2025-ben	20

Áttekintés

Oktatási programjaink 2025-ben is a Centropa egyedülálló zsidó családtörténeti archívumára épültek. Munkánk középpontjában továbbra is az a szemlélet állt, hogy a történelem megértéséhez az egyéni élettörténeteken keresztül vezet az út. Programjaink során a zsidó múltat nem elsősorban nagy történelmi események mentén, hanem mindennapi életeken, személyes döntéseken és sorsokon keresztül mutattuk be, hangsúlyozva, hogy a zsidó történelem sokféle, egyéni történetek összessége. Meggyőződésünk, hogy ez a megközelítés segíti a diákokat abban, hogy a múltat közelebbinek, érthetőbbnek és emberibbnek érezzék.

A Centropa munkája elképzelhetetlen lenne azok nélkül az elkötelezett pedagógusok nélkül, akik évről évre aktívan bekapcsolódnak programjainkba, és diákjaikat is nyitottsággal és lelkesedéssel ösztönzik a részvételre. Tanárképző szemináriumaink nemcsak szakmai fejlődési lehetőséget kínálnak, hanem olyan közösségi tereket is, ahol hasonló szemléletű kollégák találkozhatnak, tapasztalatot cserélhetnek és közös projekteket indíthatnak el.

A 2025-ös évben magyarországi diákoknak szóló oktatási programjainkkal közel 5000 fiatalt értünk el. Két vándorkiállítás, iskolai workshopok, városi séták és holokauszt túlélőkkel való találkozások révén kínáltunk a fiatalok számára személyes élményeken alapuló tanulási lehetőségeket. Két hazai tanárképző szemináriumunkon összesen 60 pedagógus vett részt, közülük 34-en első alkalommal csatlakoztak Centropa-képzéshez.

A *Történetek egy családi albumból* című vándorkiállításunk hét magyarországi általános- és középiskolában volt látható, a kiállításához kapcsolódó diák tárlatvezető-képzések keretében 111 diákot képeztünk ki, akik 103 alkalommal tartottak vezetést 2517 iskolatársuknak. Új kiállításunk, az *Európai zsidó nők nyomában* hat iskolába jutott el; a feldolgozás workshopok vagy tárlatvezető-képzések formájában történt. A kiállítást 736

diák látta tárlatvezetéssel, míg 161 tanuló vett részt női élettörténetekre fókuszáló workshopokon. Emellett 15 csoportban összesen 178 diák kapcsolódott be interaktív fotós városi sétánkba vagy annak tantermi változatába, míg zsidó élettörténeteket feldolgozó workshopjainkon 112 diák vett részt.

Programjaink fontos eleme maradt a holokauszt túlélőkkel való személyes találkozás lehetősége: 14 alkalommal összesen 361 diák hallgathatta meg holokauszt túlélők életútját, emellett további hét diákcsoport találkozott Kinszki Judit holokauszt túlélővel városi sétáinkat követően. Mind a magyar, mind pedig a nemzetközi tanárképző szemináriumainkra meghívtunk holokauszt túlélőket, hogy meséljenek életükről.

2025-ben is több nemzetközi projektben vettünk részt európai uniós támogatással, valamint havonta szerveztünk kulturális és közösségi eseményeket a holokauszt túlélők számára a Café Centropa program keretében.

Az európai és izraeli zsidó iskolákat összefogó Centropa Jewish Network (CJN) program részeként Budapesten tanárképző szemináriumot tartottunk 22 pedagógus részvételével, és folytattuk határokon átnyúló oktatási együttműködések megsegítését. Nemzetközi diákversenyünkre idén 146 pályamű érkezett.

Köszönjük, hogy érdeklődésükkel megtisztelnek bennünket, és elolvassák éves beszámolóinkat. Bízunk benne, hogy a 2026-os év is legalább ilyen gazdag és tartalmas lesz, és számos alkalommal személyesen is találkozhatunk Önökkel programjainkon.

Lieberman Mária
Ügyvezető

A Centropa Alapítvány csapata 2025-ben

Dr. Lieberman Mária

Ügyvezető

Mária (Mirus) tanulmányait az ELTE orosz és művészettörténet szakán végezte, később ugyanitt szerzett doktori fokozatot. Szenvedélyesen érdeklődik az informális oktatás, a régió zsidó közösségeinek jövője és múltjának megőrzése. Mirus több mint tíz évig dolgozott a CEU-n, amikor 2022 márciusában átvette a Centropa budapesti irodájának vezetését, és a CJN (Centropa Jewish Network) hálózat igazgatását.

Rózsa Eszter

A Centropa Jewish Network programkoordinátora

Eszter több mint 20 éve dolgozik a magyar nonprofit szektorban. Külföldön több alapítványnál is önkénteskedett, így lehetősége volt belelátni, hogy más országokban hogyan működik a civil társadalom. Szeret szervezni, projekteket megvalósítani. Eszter fontosnak tartja a zsidó kultúra és történelmi emlékezet megőrzését. A Centropa Jewish Network (CJN) program koordinátoraként európai és izraeli zsidó iskolák tanárai és diákjai számára szervez programokat 2022 júliusa óta.

Szilágyi Sára

Magyar oktatási programok koordinátora

Sára az ELTE Kisebbségpolitikai szakán végezte tanulmányait, és számos szociális és oktatási programokkal foglalkozó szervezetnél dolgozott az elmúlt években. Nagyon szeret informális oktatási foglalkozásokat tartani és fiatalokat támogatni a saját kezdeményezéseik létrehozásában. Aktív tagja volt több magyar zsidó szervezetnek és a Roma Genocide Remembrance Initiative-nak is. Sára 2021-ben csatlakozott a Centropa Alapítványhoz és a magyarországi programokat koordinálja.

Komjáthy Lili

Európai uniós projektek koordinátora

Lili pszichológiát tanult Budapesten. Az évek során számos munkakörben dolgozott, de mindig volt kapcsolata a zsidó közösséggel. Mielőtt részmunkaidős munkatárs lett, képzési asszisztensként dolgozott a Centropánál. Szívesen teremt kapcsolatot diákokkal, és szervez különféle projekteket. Lili 2025 szeptembere óta az európai uniós projekteket koordinálja a Centropa Alapítványnál.

Balla Péter

Tech director

Péter nemzetközi üzleti kommunikáció és közgazdaságtan szakon szerzett diplomát. Szabadúszó webfejlesztéssel és online marketing projektekkel foglalkozott, mielőtt 2021-ben a Centropánál kezdett el dolgozni. Azóta ő felel a Centropa összes irodájánál mindenért, ami az IT-vel kapcsolatos – fejleszti a honlapunkat és interjú-archívumunkat, megoldást nyújt különböző digitális kihívásokra, karbantartja a számítógépeket.

Tamásné Jámbor Andrea

Pénzügyi asszisztens

Andrea 10 éve dolgozik pénzügyi területen, előbb pénzügyi számviteli ügyintézőként, majd mérlegképes könyvelőként. Felnttként fedezte fel zsidó gyökereit, ezután szerzett diplomát az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem egyházi-felekezeti közösség-szervező szakán. Andrea 2022-ben csatlakozott a Centropa csapatához, mint az alapítvány pénzügyi munkatársa. Andi felelős a Centropa pénzügyi adminisztrációjáért.

Koch Andrea

A Café Centropa programkoordinátora

Andrea kommunikációs szakember és rendezvényszervező, hosszú ideig dolgozott a Corvina és a Rózsavölgyi kiadóknál. Jelenleg a MAZS Alapítvány munkatársa. 2022 júliusában vette át Sándor Erzsitől a Café Centropa program koordinálását. Andrea holokauszt túlélőknek szervez havi rendszerességgel programokat.

Vódlí Zsolt István

A Centropa Szakmai Bizottságának tagja

Zsolt történelem, magyar nyelv és irodalom, mozgókép- és médiakultúra, angol nyelv és kultúra szakos középiskolai tanár. Gyermekkorában a többenemzetiségű, sokféle kultúrájú környezet teljesen természetes volt számára. Ugyanúgy, ahogy Sopronban is, ahol most él. Ez a sokféleség hozta a Centropához is. 2011 óta dolgozunk együtt, 2020 óta a Centropa Szakmai Bizottságának tagja.

Kados Éva

A Centropa Szakmai Bizottságának tagja

Éva 1996 óta tanít történelmet, társadalomismeretet és német nyelvet az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban, 1997 óta pedig patrónusként is dolgozik. Pályája kezdete óta foglalkozik mélyebben a kisebbségek történelmének, hagyományainak, helyzetének tanulmányozásával. 2020 óta a Centropa Szakmai Bizottságának tagja.

Csanády Szilvia

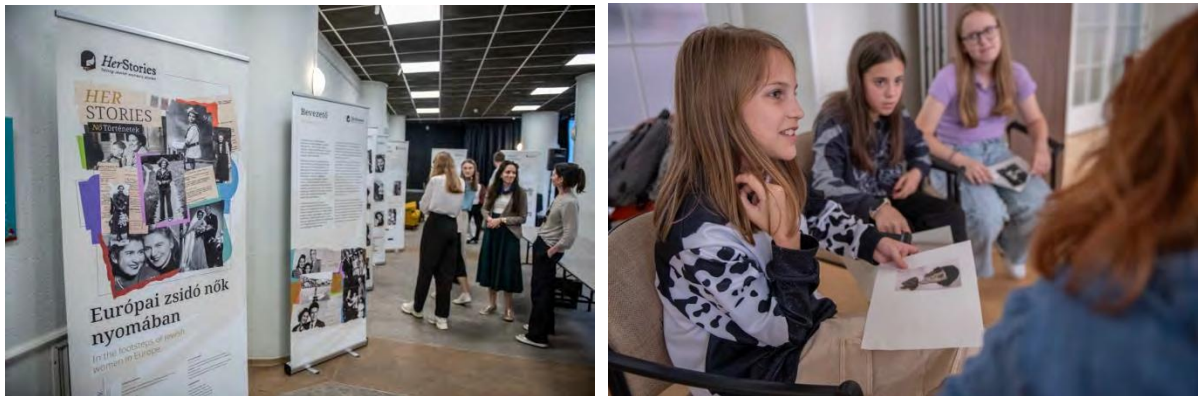
A Centropa Szakmai Bizottságának tagja

Szilvia a Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimnáziumban tanít angol nyelvet, illetve már sokadik alkalommal kap osztályfőnöki megbízást. Elkötelezett híve a globális nevelésnek és a tolerancia nevelésnek, illetve a projekt alapú oktatásnak. 2020 óta a Centropa Szakmai Bizottságának tagja.

A Centropa Alapítvány működését 2025-ben az Európai Unió, a Gallic Fund és a Mazsök támogatta.

Új, női történeteket feldolgozó oktatási programjaink

Az Európai Unió társfinanszírozásával megvalósult, kétéves **NőTörténetek (HerStories)** projekt eredményeként a Centropa oktatási programjai új tartalmakkal és módszertani megközelítésekkel bővültek. A projekt középpontjában zsidó nők személyes történetei álltak, amelyek segítségével a 20. századi európai zsidóság történetét egyéni sorsokon, mindennapi élethelyzeteken és döntéseken keresztül mutattuk be. Célunk az volt, hogy ezekkel a női narratívákkal új módon szólítsuk meg a diákokat, és élményszerű, személyes megközelítéssel keresztül hozzuk közelebb számukra a történelmet.

A projekt egyik legfontosabb eredménye az **„Európai zsidó nők nyomában”** című vándorkiállítás, amely 2024 tavaszán készült el. A 15 roll-upból álló kiállítás hét európai zsidó nő életútján keresztül vezeti végig a látogatót a 20. század meghatározó történelmi korszakain: az első világháború előtti éveken, a két világháború közötti időszakon, a holokauszton, valamint a háború utáni újjáépítés évein. A személyes visszaemlékezések nemcsak a történelmi eseményeket teszik érthetővé, hanem bemutatják a női szerepeket, döntési helyzeteket, túlélési stratégiákat és az identitás alakulását is. A történetek egymás mellé helyezve érzékeltetik a 20. századi európai zsidó történelem összetettségét és sokszínűségét.

A kiállításához kapcsolódva 2025 elején új **diák tárlatvezető-képzést** dolgoztunk ki Szakmai Bizottságunk bevonásával. Az egynapos, hatórás képzés során a résztvevő diákok megismerkednek a hét női élettörténettel, a kiállítás felépítésével, valamint a zsidó kultúra és a zsidó identitások sokféleségével, és felkészülnek arra, hogy kortársaik számára tárlatvezetéseket tartsanak. A képzést egy részletes **Tárlatvezetői kézikönyv** is kíséri, amely módszertani útmutatót, fogalomtárat, valamint a nehezebb helyzetek kezelésére vonatkozó tanácsokat is tartalmaz. **2025-ben három helyszínen** – Siófokon a Perczel Mór Gimnáziumban, Szegeden a Dugonics András Piarista Gimnáziumban és Budapesten a Sashegyi Arany János Gimnáziumban – tartottunk tárlatvezető-képzést. A képzéseken összesen **28 diák vett részt, akik 736 diáktársukat vezették végig** a kiállításon. A Sashegyi Arany János Gimnáziumban a diákok Szekeres-Varsa Vera holokauszt túlélővel is találkozhattak, akinek életútinterjúja a Centropa archívumának és a NőTörténetek projektnek is része.

A NőTörténetek projekthez kapcsolódva új **tantermi workshopokat** is kidolgoztunk 9–12. évfolyamos diákok számára. Ezek az interaktív foglalkozások egy-egy zsidó nő élettörténetére épülnek, és olyan témákon keresztül közelítik meg a 20. századi európai történelmet és a holokausztot, mint a család, a tanulás, a munka, a szerelem, a túlélés és az élet újrakezdése a háború után. **2025-ben összesen nyolc női történeti workshopot tartottunk három település hat iskolájában, 161 diák részvételével.** Három iskolában – az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban (AKG), a miskolci Dr. Ámbédkár

Iskolában és a Budapesti Német Iskolában – a workshopokhoz a kiállítást is elvittük. Az AKG-ban a foglalkozásokat követően a diákok Szekeres-Varsa Vera holokauszt túlélővel is találkozhattak.

Az új, női történetekre épülő programok tapasztalatai megerősítettek bennünket abban, hogy a személyes narratívák – különösen a női nézőpontok – hatékony eszközt jelentenek a történelem tanításában, és képesek valódi kapcsolódást kialakítani a diákok és a múlt között.

A női történeteket feldolgozó programjaik a Dutch Jewish Humanitarian Fund (JHF) és a JDC Mozaik Hub támogatásával valósultak meg.

Európai Uniós projektek – ExHis, CHDE és IMAGINE

A Centropa Alapítvány 2025-ben konzorciumi partnerként három, az Európai Unió által támogatott nemzetközi projektben vett részt.

A 2024-ben indult **Experience History (ExHis)** projektet a magyarországi Élet Menete Alapítvány koordinálja. A program elsődleges célja, hogy az auschwitz–birkenauai tábor történetét, valamint az oda vezető út és a helyi zsidó közösségek sorsának bemutatását innovatív oktatási eszközök segítségével közelebb hozza a fiatalokhoz. Az Auschwitz–Birkenau utazó makettet diák tárlatvezetők közreműködésével Magyarország, Románia és Szlovákia összesen 18 városában mutatják be. A rendhagyó történelemórák során a kortárs tárlatvezetők a magyarországi holokauszt történetével és annak történelmi előzményeivel is megismertetik a diákokat.

A Centropa Alapítvány 2024-ben egy öttagú szakmai bizottság bevonásával képzési tervet dolgozott ki a diák tárlatvezetők számára, valamint tréningen képezte azokat a szakembereket, akik a helyszíneken tartják a tárlatvezető-képzéseket. A projekt folytatásaként 2025-ben szakmai és pénzügyi támogatást nyújtottunk a magyarországi képzések megvalósításához a Hasomer Hacair Ifjúsági Szervezet képzőinek. A projektről bővebben: <https://exhis.eu/>

A **Countering Holocaust Distortion in Education (CHDE)** – Holokauszt-torzítás elleni fellépés az oktatásban – projekt célja, hogy felkészítse a tanárokat a holokauszt torzításával szembeni hatékony pedagógiai fellépésre. A 2025 márciusában indult projektet a szlovákiai Emberi Jogi Intézet vezeti, partnerségben a Centropa Alapítvánnyal, a KiGA-val (Németország) és a Terezín Initiative Institute-tal (Csehország). A projekt keretében egy **14 részes online webinárium-sorozat valósul meg szlovák és cseh tanárok számára, amelyből három alkalom kifejezetten a Centropa oktatási módszereire épül.**

A képzések célja, hogy a pedagógusok olyan ismereteket és módszertani eszközöket kapjanak, amelyek segítségével a történelmi tényeket hitelesen és érthetően tudják bemutatni, valamint fejleszthetik diákjaik kritikus gondolkodását és az emlékezetkultúrához való tudatos viszonyát. A CHDE projekt kiemelten foglalkozik a fiatalok védelmével az interneten és a közösségi médiában terjedő torz narratívákkal szemben. A program során igényfelmérésre épülő, testreszabott kapacitásépítő képzések valósulnak meg, folyamatos szakmai támogatással. A projektről bővebben: <https://www.ludskeprava.sk/chdemailing/#more-48816>

Az IMAGINE - Aktív emlékezés zsidó nők történeteinek keresztül a Centropa NőTörténetek (HerStories) projektjének folytatása, amelyet a Centropa hamburgi irodája koordinál. A budapesti és hamburgi Centropa mellett a projekt partnerei a Galíciai Zsidó Múzeum (Lengyelország), az Oktatáspolitikai Központ (Szerbia), a HERMES (Horvátország), a Nemzetközi Bizottság (Litvánia), a Patraszi Egyetem (Görögország) és a JewLIF (Németország); a projekt így összesen hét országban valósul meg.

A projekt célja, hogy a 20. században élt 14 zsidó nő – országonként két-két személyes történetén – keresztül hozza közelebb a zsidó életet és a holokauszt történetét a fiatal európai közönséghez. Valamennyi élettörténet a Centropa archívumában található. A projekt keretében óratervek, kiállítási poszterek és rövid magyarázó videók készülnek, amelyeket egyetemi és iskolai workshopokon, valamint online webináriumok során dolgoznak ki egyetemi hallgatók és középiskolás diákok bevonásával.

A projekt részeként két nemzetközi tanárképző szemináriumra, valamint nyilvános emlékeseményekre is sor kerül a projektországokban, amelyek hozzájárulnak a helyi zsidó történelem szélesebb körű megismertetéséhez. A projekt honlapja: <https://www.centropa.org/en/project/imagine/home>

2025-ben, a projekt előkészítési szakaszában elkészült mind a 14 interjú rövidített angol nyelvű, valamint eredeti nyelvű változata, továbbá kidolgoztuk az egyetemi workshop koncepcióját. Ezek megvalósítására Budapesten 2026 márciusában kerül sor. Az első nemzetközi tanárképző szeminárium megrendezésére 2025 novemberében Krakkóban került sor, 25 pedagógus részvételével, köztük három magyar delegálttal. A szeminárium során a résztvevők előadásokon és workshopokon keresztül ismerkedtek meg Krakkó zsidó történetével, valamint a projekt 14 női történetével. Városi sétákon végigkövették a két krakkói szereplő, Teofila Silberring és Emilia Leibel életútját, majd workshopok keretében dolgozták fel az élményeket, és női történetekre épülő óra- és projektterveket dolgoztak ki.

A projekt 2026-ban az egyetemi workshopokat követően iskolai foglalkozásokkal folytatódik.

Mindhárom projekt az Európai Unió társfinanszírozásában, a „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” (CERV) program keretében valósul meg.

Tanárképzések Sopronban és Budapesten

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2025-ben is **két akkreditált tanárképző szemináriumot** tartottunk Magyarországon. **Márciusban Sopronban** került sor a képzésre, amelyen az ország **13 különböző településéről, 25 intézményből összesen 28 általános és középiskolai pedagógus** vett részt.

Régi tervünk volt, hogy tanárképzésünket Sopronba is elvigyük, így külön öröm volt számunkra, hogy szemináriumunkat egy olyan városban tarthattuk meg, amely gazdag zsidó örökséggel rendelkezik, és ahol – bár létszámában kicsi – ma is működő zsidó hitközség van jelen. Sopronban is, akárcsak több más vidéki városban, ez az elkötelezett közösség tartja életben és őrzi a zsidó örökséget, amelyet a képzés során igyekeztünk bemutatni a résztvevő pedagógusoknak. A szeminárium keretében lehetőségünk nyílt megtekinteni a zsidó temetőt, a Papréti és a középkori zsinagógákat, valamint a Soproni Zsidó Hitközség meghívására részt vehettünk egy meghitt, családi hangulatú szombatfogadáson és kedduson is.

A háromnapos, akkreditált képzés célja a zsidó hagyományokkal és történelemmel való ismerkedésen túl a Centropa módszertanának, oktatási segédanyagainak és programjainak bemutatása volt. A képzés során ösztönöztük új oktatási anyagok létrehozását kisfilmjeinkhez és életútinterjúinkhoz kapcsolódva. A képzés utolsó napján a Café Centropa programunk koordinátora, Koch Andrea közreműködésével Selek Erzszi holokauszt túlélő online kapcsolódott be, és személyes életútjáról mesélt a résztvevő pedagógusoknak.

A szeminárium során bemutattuk azokat az oktatási programjainkat is, amelyeket iskolák és iskolai csoportok számára kínálunk: városi sétáinkat, workshopjainkat, vándorkiállításainkat és az ezekhez kapcsolódó tárlatvezető-képzéseket, valamint a holokauszt túlélőkkel való iskolai találkozások lehetőségét. A résztvevő pedagógusok meghallgathatták tapasztalt tanáraink prezentációit a jól bevált Centropa oktatási anyagokról és módszerekről, emellett lehetőségük nyílt tapasztalatcserére és közös munkára olyan óra- és projektterveken, amelyeket hazatérve a mindennapi tanítási gyakorlatban is alkalmazni tudnak. A képzés során kidolgozott új óra- és projekttervek ezúttal is bekerültek a Centropa oktatási anyagokat tartalmazó, online szabadon elérhető adatbázisába, így minden érdeklődő számára hozzáférhetővé váltak.

Visszajelzések tanárainktól:

“Én nagyon keveset tudtam a zsidó vallásról. Fantasztikus volt a képzés, nagyon régen voltam olyan továbbképzésen, ahol valóban kaptam új információkat, és a mindennapjaimban hasznosítható feladatokat, ötleteket. Nem tudnék kiemelni egy dolgot, minden viszek magammal, és nagyon hálás vagyok, hogy motiváltak év végéig.” (Polyák Réka, Pécs)

“A közös munka a kollégákkal nagyon inspiráló volt, illetve a soproni hitközség tagjainak megismerését emelném még ki, akik nagy szeretettel fogadtak minket.” (Kovács Dóra, Budapest)

“Nagyon jól éreztem magam, nagyon köszönöm a lehetőséget, illetve hogy ilyen színvonalas képzést szerveztetek, valamint nagyon hálás vagyok a Centropának, hogy segítik a munkámat, évek óta használom az adatbázist, és nagyon szeretik a diákok a filmeket” (Keszthelyi Renáta, Pécs)

“A képzés során nagyon sokat tanultam. A képzés nagyszerűen volt megszervezve, mindenre jutott idő a számos program mellett. Olyan emberi sorsokat ismertem meg, amelyeket érdemes bemutatni a diákjaimnak, hogy ők is megtudják hogyan éltek a zsidó emberek Magyarországon.” (Ferenczi Zsombor, Budapest)

Az **őszi** tanárképző szemináriumot immár hagyományos módon ismét **Budapesten** tartottuk. A képzés programjában ezúttal kiemelt hangsúlyt kaptak azok a női történetek, amelyekhez a NŐTörténetek projekt során dolgoztunk ki oktatási anyagokat. Az októberi képzésen **32 tanár vett részt**, közülük 18-an most voltak először Centropa pedagógus-továbbképző szemináriumon. **Budapestről 8-an érkeztek, a többi 24 pedagógus az ország különböző pontjairól, összesen 18 különböző településről.** A résztvevők közül 25 tanár tanít történelmet.

Budapesti 30 órás akkreditált tanár-továbbképzésünk egyik kiemelt célja az volt, hogy új pedagógusoknak mutassuk be a Centropa oktatási eszközeit és szemléletét. Emellett fontosnak tartottuk, hogy azok a tanárok is részt vehessenek, akik korábban már elvégezték valamelyik képzésünket, és ezúttal megoszthatták tapasztalataikat az újonnan csatlakozó kollégákkal. Különösen inspiráló volt, amikor diákprogramjaink bemutatása során olyan pedagógusok számoltak be élményeikről, akik már kipróbálták ezeket az oktatási programokat saját iskoláikban.

Képzéseinken mindig nagy hangsúlyt fektetünk a változatos módszertanra, ezért most is ötvöztük a beltéri előadásokat és workshopokat a városi helyszíneken zajló oktatási programokkal. A pedagógusok részt vettek egy újlipótvárosi sétán és egy zsidónegyed kincskeresésen, megtekintették a Rumbach utcai zsinagógát és megtapasztalhatták milyen egy szombatfogadás és egy sábiti vacsora. A képzés során ezúttal is bemutattuk a Centropa diákoknak szóló oktatási programjainak kínálatát is.

A képzés egyik legfontosabb eleme az volt, hogy a tanárok kisebb csoportokban dolgoztak, és női élettörténeteken alapuló óraterveket készítettek. A hat kiválasztott történet közül kettőhöz Centropa-kisfilm is kapcsolódott, ezeket a hétvége során levetítettük, majd közösen beszéltük át, hogyan használhatók ezek a filmek tanórai keretek között.

A szemináriumon Sólyom Olga holokauszt túlélő volt a vendégünk, aki rendkívüli őszinteséggel mesélt életéről és tapasztalatairól. A vele való beszélgetés sok résztvevő számára a képzés egyik legemlékezetesebb és leginspirálóbb élménye volt.

Visszajelzések tanárainktól:

“A legfontosabb számomra az volt, hogy megtapasztalhattam, milyen ereje van a személyes történeteken alapuló tanításnak.” (Hrabovszky Tünde, Csömör)

“Szerintem azért fontos a nők történeteire is fókuszálni, mert ezek nélkül nem teljes a világ képe, amit a diákoknak mutatunk. A múlt és a jelen tele van olyan nőekkel, akik csendben, háttérben, mégis hatalmas erővel formálták a közösségeiket. A holokauszt történetében is ott vannak azok az asszonyok, anyák, lányok, akik a legembertelenebb körülmények között is életet, reményt és tartást adtak másoknak, és akiknek a története megmutatja, hogyan lehet mégis embernek, nőnek maradni. Az ő történeteik segítenek abban, hogy a diákok ne csak a számokat, hanem az emberi sorsokat lássák, így sokkal az élhetőbb lesz számukra a történelem. Pláne, ha ki tudjuk

hangsúlyozni, hogy ők pontosan ugyanolyan emberek, mint mi.” (Schranz-Zászkaliczky Réka, Budapest)

“Mivel különböző iskolákból érkeztünk, ahol más-más gyerekanyaggal dolgozunk, jó volt az ötleteinket megosztani egymással. A csoportmunka során rá tudtunk hangolódni egymás gondolkodásmódjára, a tanításban szerzett tapasztalataira.” (Lászlóné Szegalmi Stella, Ajka)

A tanárképző szemináriumok az Európai Unió társfinanszírozásával, a „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program” (CERV) keretében, valamint a Konrad Adenauer Stiftung budapesti irodájának támogatásával valósultak meg. A tavaszi képzést a Natan Fund is támogatta.

Történetek egy családi albumból - vándorkiállítás és interaktív tárlatvezető-képzés diákoknak

“Úgy gondoljuk, hogy a képzés nagyon jól sikerült - a diákok is jól érezték magukat, rengeteget tanultak a képzés ideje alatt. Különösen fontosnak éreztük, hogy személyes visszajelzéseket és megerősítést kaptak a képzőtől, így a vezetések alkalmával képesek voltak bevonni a csoportjukat, felkelteni a figyelmüket. A képzésen az alapos tartalmi felkészítés mellett fontos volt számukra az előadói készségeik fejlesztése. Számunkra is hatalmas öröm volt látni, hogy a diákok milyen odaadással adták át az általuk választott panel történeteit ennyi alkalommal megismételve is. A vezetéseken részt vevő kollégák elismerően nyilatkoztak a vezetések színvonaláról, a diákok felkészültségéről és a forma újszerűségéről. A résztvevő osztályoktól kapott visszajelzésekből kiderült, hogy újdonság volt számukra mind a kortársvezetői forma, mind az áldozatok hétköznapi életének, sorsának megismerése.” (Szabó Márta, Budapest)

A *Történetek egy családi albumból* című vándorkiállítás nyolc tematikus egységben, családi fényképek és személyes történetek segítségével mutatja be a 20. századi magyar zsidóság mindennapjait. Az iskola, a munka, a nyári vakációk vagy a katonai szolgálat világa olyan hétköznapi emberek életén keresztül jelenik meg, akik akár a szomszédaink is lehettek volna. A kiállítás történetei egyránt szólnak a gyermekkorról és az iskolás évekről, szerelemről, házasságról és családalapításról, miközben nem hallgatják el a holokauszt traumáját és az azt követő újrakezdés nehézségeit sem.

A vándorkiállítást 2022 óta egy diákoknak szóló tárlatvezető-képzés kíséri, amely mára a Centropa állandó oktatási programjává vált. Azokban az iskolákban, ahol a kiállítás bemutatásra kerül, a Centropa munkatársai 10–18 fős diákcsoportok számára tartanak egynapos, interaktív felkészítést. A képzés során a tanulók megismerkednek a 20. századi magyar zsidó történelem főbb állomásaival, a zsidó identitások sokszínűségével és a kiállítás anyagával, majd felkészülnek arra, hogy saját iskolájukban diáktársaik számára

tartsanak tárlatvezetéseket. A munkát részletes oktatási segédanyag és a kiállításhoz kapcsolódó nyomtatott brosúra segíti.

2025-ben a kiállítás ismét több helyszínen volt látható, részben azoknak a pedagógusoknak a meghívására, akik korábbi tanárképző szemináriumainkon ismerkedtek meg a programmal. A 2024-es miskolci tanárképzés nyomán 2025-ben három miskolci középiskolában is bemutattuk a tárlatot. 2025-ben a kiállítás **összesen hét általános és középiskolában** volt látható Miskolcon, Halászteleken és Budapesten, kapcsolódó diák-képzésekkel.

A program keretében **111 diákot képeztünk ki tárlatvezetőnek, akik összesen 103 alkalommal tartottak vezetéseket, 2517 iskolatársukat** megszólítva. Bár a résztvevő diákok felkészültsége és szociokulturális háttere intézményenként eltérő volt, minden helyszínen azt tapasztaltuk, hogy a közös munka meghatározó élményt jelentett számukra – nemcsak a tartalom, hanem az informális, részvételre épülő oktatási módszertan miatt is.

Visszajelzések diákoktól:

“Nekem hatalmas élmény volt ez az egész, hogy jobban bele láthattunk egy-egy zsidó származású család életébe és nagyon izgalmas történeteket ismerhettünk meg.”

“Magáról a témáról nagyon sok újdonságot tudtam meg, gyakorlati szempontból egy bizonyos kiállást szereztem.”

“Nagyon pozitív volt, hogy az oktatók saját véleményeiket, tapasztalataikat mesélték el, nem pedig csak tényekre alapozták a képzést. Illetve nem csak az előadók beszéltek, hanem az egész képzés interaktív volt, kérték a mi véleményünket is.”

“Én alaphól nem szeretek emberek elé kiállni és beszélni, pláne ha nem olvasni kell az információkat, de a tárlatvezetés során rájöttem arra, hogy nem is olyan vészes ez, gyakorlás kérdése, és akkora élmény volt, hogy az x-edik előadásnál már nem izgultam.”

“Én csak szeretném nektek megköszönni ezt az egészet, hiszen ha ti nem lennétek, valószínűleg nem jutott volna el hozzánk ez az egész kiállítás, a sok történet, ami szerintem hatalmas kihagyás lett volna a mi életünkben. Szóval nagyon szépen köszönöm!”

A program a Dutch Jewish Humanitarian Fund (JHF) és a Natan Fund társfinanszírozásában valósult meg.

Kinszki Imre nyomában – interaktív fotós városi séta és workshop

„Egész életemben arra vártam, hogy valakinek mesélhesek az édesapámról. Nagyon fiatal voltam, amikor elvették őt tőlem, és a mai napig akkor érzem őt igazán közel magamhoz, ha mesélhetek róla.” (Kinszki Judit, holokauszt túlélő)

Kinszki Imre a 20. század eleji magyar fotográfia egyik különleges alakja volt, akinek pályáját a holokauszt tragikusan megszakította. Munkássága csak évtizedekkel halála után került a szakmai és a szélesebb közönség figyelmének középpontjába. A Centropa 2004-ben készített életútinterjút Kinszki Imre lányával, Kinszki Judittal; ennek köszönhetően maradt fenn a gazdag fotóanyag és számos személyes családi történet. Kinszki Imre fotográfusi pályája időben egybeesett azoknak a zsidó származású magyar fotósoknak az indulásával – Robert Capa, Martin Munkácsi, André Kertész és Moholy-Nagy László –, akik később világhírré tettek szert.

A Kinszki-életműre épülő budapesti városi sétát 2022 elején, egy hatfős szakértői csoport bevonásával dolgoztuk ki, majd a 2022–23-as tanévben indítottuk el diákcsoportok számára. A program azóta a Centropa állandó oktatási kínálatának részévé vált. 2023 nyarán Taskovics Dorka, a Budapesti Metropolitan Egyetem Fotográfia szak oktatója és Szilágyi Sára, a Centropa magyar programjainak koordinátora a városi séta tantermi változatát is kidolgozta, így 2023 őszétől a program már workshop formájában is elérhető 7–12. osztályos diákok számára, függetlenül az időjárástól és az évszaktól.

A városi sétán és a tantermi workshopon a diákok a 20. század eleji Budapest mindennapjaival, a magyar zsidóság történetével, valamint az egyes fotósok életútjával és munkásságával ismerkednek meg. A program fontos eleme az aktív részvétel: a diákok különböző feladatokon keresztül, a fényképezés eszközét használva reflektálnak a tanultakra. A foglalkozásokhoz kapcsolódva lehetőség nyílt Kinszki Judit személyes visszaemlékezéseinek meghallgatására is, amelyek édesapja életéről, saját gyermekkoráról, a család háborús sorsáról, a holokausztról és a háború utáni újrakezdekről adtak hiteles képet.

Kinszki Judit 2025 novemberében elhunyt; személye és tanúságtétele pótolhatatlan veszteséget jelent mind a Centropa közössége, mind azok számára, akik az ő visszaemlékezésein keresztül ismerhették meg édesapja életművét és családjuk történetét.

2025-ben 178 diák vett részt 11 városi sétánkon és 4 tantermi workshopunkon, akik 15 iskolából, Budapestről, Magyarhertelendől, Miskolcraól, Szegedről, Aranyosapátiból és Polgárdiból érkeztek.

Visszajelzések diákoktól:

“Nekem nagyon jó élményként maradt meg a séta, tetszettek az interaktív feladatok, és hogy a holokauszt idejéből nem csak a borzalmakat mutatták meg, hanem a pozitívumok voltak kiragadva. A legjobban az a feladat tetszett, ahol egy régi fényképhez hasonló képet kellett készíteni.

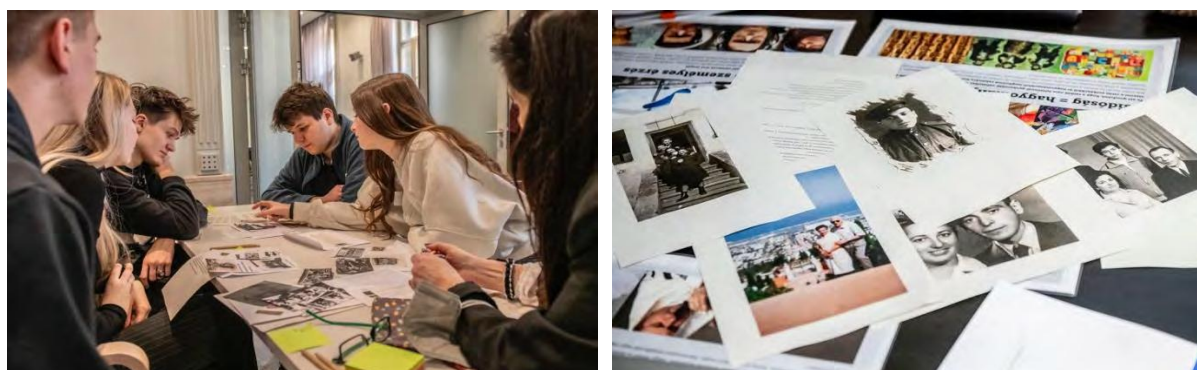
“Nekem az a feladat tetszett, amikor újra kellett alkotnunk az egyik fotót, ugyanazon a helyszínen, ahol eredetileg készült.”

“Nagyon sokat megtanulhattam a fotósokról, munkásságukról és technikáikról.”

“A legjobban a beszélgetés tetszett Kinszki Judittal, mert érdekes dolgokat meglehetősen tudni élete egy részéről, ami részbe segített felkészülni egy dolgozatra is.”

A program az Európai Unió „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program” (CERV) és a Natan Fund társfinanszírozásában valósult meg.

Iskolai workshopok diákoknak

A diákoknak szóló oktatási programjaink bővítése érdekében 2024-től iskolai workshopokat indítottunk 8–12. osztályos tanulók számára. Ezek az interaktív foglalkozásokon bemutatjuk, hogyan éltek a magyar ajkú zsidók a háború előtt, valamint a háborút követő újrakezdés időszakában, és kitérünk a holokauszt okozta veszteségekre is. A személyesség megteremtését a Centropa archívumában található élettörténetek, rövidfilmek és fényképek segítik, amelyekhez a korszak történelmi háttérének ismertetése is társul.

2025-ben oktatási repertoárunk női történetekre fókuszáló workshopokkal bővült. Ezek a foglalkozások a NőTörténetek projekt anyagaira épülnek, és egy-egy zsidó nő élettörténetén keresztül mutatják be és helyezik kontextusba a 20. századi európai történelmet és a holokausztot. A család, a tanulás, a munkavállalás, a túlélés és a holokauszt utáni újrakezdés témái személyes sorsokon keresztül jelennek meg, közelebb hozva a történelmet a diákokhoz. A workshopokhoz kapcsolódóan lehetőség nyílt a női történeti vándorkiállítás iskolai bemutatására, valamint Szekeres–Varsa Vera holokauszt túlélő meghívására, akinek életútinterjúja a Centropa archívumában a projekt és a kiállítás részét képezi.

2025-ben összesen **14 workshopot tartottunk 10 iskolában, 273 diák** részvételével. A foglalkozások célja az volt, hogy a tanulók mélyebb személyes kapcsolatot alakítsanak ki a múlttal, és a zsidó történelem megismerése során kritikusan reflektáljanak a sztereotípiákra és előítéletekre.

Visszajelzések diákoktól:

“Közelebbről megismertük hogyan élt egy-egy zsidó család. Érdekesek és informatívak voltak a kisfilmek. A családok élettörténete, annak folyamata, kiből mi lett. Hogyan nőttek fel.”

“A képpárosítós feladat tetszett a legjobban, mert olyankor használhattunk a képzelőerőnket és kitalálhattuk hogyan élhettek régen azok a családok.”

“Rengeteg új dolgot tanultam a zsidó emberek múltbeli életéről, amit eddig nem tudtam.”

“Számomra teljesen új volt hallani arról, hogy mi történhetett azokkal a zsidó emberekkel, akik túléltek a táborokat.”

“A kedvenc részem az volt, amikor a végén bemutattuk a plakátokat, amiket készítettünk és megismerhettük az összes női élettörténetet.”

“Érdekesek voltak a női történetek, jó volt, hogy magunk dolgozhattunk a témáinkkal.”

A program a JDC-Mozaik HUB finanszírozásában valósult meg.

Café Centropa

A **Café Centropa** program immár több mint egy évtizede biztosít rendszeres kulturális és közösségi alkalmakat holokauszt túlélők számára, valamint lehetőséget a személyes találkozásra és kapcsolódásra. A program nyitott: nemcsak a Centropa korábbi interjúalanyait szólítja meg, hanem minden olyan túlélőt, aki a közösséghez szeretne csatlakozni. A Café Centropa szakmai és közösségi koordinátora 2022 júliusa óta Koch Andrea, aki a program szervezése mellett aktív szerepet vállal a közösség összetartásában és támogatásában is.

2025-ben összesen **14 alkalommal** láttuk vendégül a Café Centropa résztvevőit. Különösen fontos számunkra, hogy a programok iránti érdeklődés és részvétel az idei évben is töretlen maradt. Az eseményeket minden esetben a résztvevők életkorához és egészségi állapotához igazítottuk. Az éves programkínálat előadásokat, beszélgetéseket, koncerteket, kiállításlátogatásokat, egy kővágóörsi kirándulást, valamint közös ünnepeket foglalt magában.

Mivel a mai diákok az utolsó olyan generációhoz tartoznak, akiknek még lehetőségük van személyesen találkozni holokauszt túlélőkkel, kiemelten fontosnak tartjuk ezeknek a találkozásoknak a megszervezését. Az iskolai alkalmak során a diákok közvetlenül, kötetlen beszélgetések keretében ismerhetik meg a 20. század történelmét és a holokauszt eseményeit a túlélők személyes történeteinek keresztül. 2025-ben szervezésünkben **8 település 14 iskolájának összesen 361 diákja találkozott holokauszt túlélőkkel**. A programot a Claims Conference támogatja.

Centropa Jewish Network

"A Centropa Jewish Network gazdag platformot kínál számunkra a zsidó történelem és identitás személyes, árnyalt és mélyen emberi megközelítésű megismeréséhez. Iskolánk számára lehetőséget teremt a tartalmas kultúrák közötti párbeszédre, az innovatív pedagógiai eszközök használatára, valamint európai pedagógusokkal való szakmai kapcsolódásra. Segít abban, hogy a történelmet megélt tapasztalatokhoz kössük, és a múltat relevánssá, élményszerűvé tegyük az amszterdami Maimonides iskola diákjai számára." Nir Nadler – Amszterdam, Hollandia

A Centropa Jewish Network (CJN) egy európai és izraeli zsidó iskolákat összekapcsoló nemzetközi hálózat, amelynek célja, hogy teret adjon a pedagógusok közötti szakmai együttműködésnek, tapasztalatcserének és hosszú távú partnerségek kialakításának. A hálózat keretében a tanárok nemcsak egymástól tanulhatnak, hanem közösen reflektálhatnak iskoláik mindennapi kihívásaira és sikereire. A diákok számára a CJN nemzetközi projekteket és versenyeket kínál, amelyek lehetőséget teremtenek arra, hogy külföldi társaikkal dolgozzanak együtt, megismerjenek más zsidó közösségeket, és mindezeket keresztül bővítsék ismereteiket, valamint erősítsék zsidó identitásukat. Célunk, hogy az évente megrendezett szemináriumok, workshopok és diákprogramok révén élő, határokon átívelő kapcsolatokat építsünk és fenntartsuk a zsidó iskolák közötti összetartozás érzését Amszterdamtól Isztambulig, Kijevtől Stockholmig. Különösen fontos számunkra, hogy a hálózat aktív tagja két magyarországi zsidó iskola, a Lauder Javne Iskola és a Scheiber Sándor Gimnázium és Általános Iskola is, amelyek pedagógusai és diákjai rendszeresen részt vesznek programjainkban.

2025 májusában Budapesten rendeztük meg **14. nemzetközi szakmai továbbképző szemináriumunkat** európai és izraeli zsidó iskolák pedagógusai számára, amelyen **22 pedagógus vett részt 9 országból, összesen 16 zsidó iskolát képviselve.** Magyarországról a Lauder Javne Iskolából és a Scheiber Sándor Gimnázium és Általános Iskolából két-két tanár kapcsolódott be a háromnapos programba. A szeminárium során a résztvevők Budapest zsidó múltját és jelenét városi sétákon keresztül fedezték fel, valamint a NőTörténetek projekt magyar, német, lengyel, görög és szlovák zsidó nők személyes élettörténeteinek keresztül vizsgálták, miként használhatók a személyes narratívák hatékony oktatási eszközként. A közös munka fontos része volt az innovatív, digitális pedagógiai módszerek megosztása, valamint óratervek és nemzetközi, együttműködésen alapuló oktatási projektek kidolgozása.

A képzés során tudatosan ösztönöztük a résztvevőket arra, hogy a szeminárium után is aktív kapcsolatban maradjanak egymással, és diákjaik bevonásával **határokon átívelő projekteket** indítsanak. Ennek eredményeként több olyan projektterv is született, amelyek a 2025–26-os tanévben valósulhatnak meg a CJN hálózaton belül.

A hálózat egyik kiemelt és hosszú évek óta legsikeresebb kezdeményezése a zsidó iskolák számára meghirdetett **nemzetközi diákerseny**, amelyet a 2024–25-ös tanévben immár tizedik alkalommal rendeztünk meg. A pályázatra kisfilmeket, fotókat és különböző művészeti alkotásokat vártunk zsidó családtörténet, gasztronómia és helytörténet témájában. A verseny célja, hogy a diákok saját közösségük és gyökereik megismerésén keresztül mélyebb kapcsolatot alakítsanak ki a zsidó kultúrával, miközben kreatív és digitális készségeik is fejlődnek. A nemzetközi részvétel erősíti bennük azt az élményt, hogy egy nagyobb, sokszínű zsidó közösség részei, és lehetőséget ad arra is, hogy egymás munkáiból tanuljanak. 2025-ben **146 pályamű érkezett 7 országból, 10 iskolából, összesen 182 diák részvételével**. Külön öröm számunkra, hogy az elmúlt években több iskola tananyagába is beépítette a versenyt, az elkészült alkotások pedig elérhetők a [CJN honlapján](#).

2025-ben, több év szünet után, a Centropa Jewish Network ismét **Izraelben szervezett szakmai továbbképző szemináriumot**. A kétnapos programra **Tel-Avivban** került sor, **20 izraeli általános és középiskolai pedagógus** részvételével az ország különböző régióiból. A résztvevők között voltak olyan tanárok, akik első alkalommal kapcsolódtak be a Centropa munkájába, valamint visszatérő pedagógusok is, akik korábbi programok tapasztalataira építve mélyítették tovább szakmai tudásukat.

A szeminárium során a pedagógusok megismerkedtek a Centropa oktatási módszertanával és anyagaival, többek között a Rosa Rosensteinről, Erna Goldmannról és Leo Luster életútjáról készült rövidfilmekkel. A filmvetítéseket követően a résztvevők csoportmunkában dolgoztak ki a filmekhez kapcsolódó óraterveket. Emellett önálló workshopok foglalkoztak a zsidó identitás kérdéseivel, valamint a mesterséges intelligencia oktatási célú, felelős használatának lehetőségeivel.

A budapesti tanárképző szeminárium az Európai Unió társfinanszírozásában valósult meg. A CJN programokat a Jack Buncher Foundation támogatta; a támogatást alapítványunk a Centropa washingtoni irodáján keresztül kapta.

Centropa Summer Academy

Az évente megrendezésre kerülő **Centropa Summer Academy (CSA)**, a Centropa nemzetközi nyári egyeteme a szervezet valamennyi irodájának – a bécsi, washingtoni, hamburgi és budapesti (Centropa Alapítvány) – közös felelőssége. Az irodák aktívan együttműködnek a program megtervezésében, lebonyolításában és értékelésében. **2025-ben a Nyári Akadémiát Budapesten és Belgrádban rendeztük meg**, a szervezési feladatok koordinálásában kiemelt szerepet vállalt a budapesti iroda. Az idei CSA **65 pedagógust hozott össze 16 országból** Európából, Izraelből és az Egyesült Államokból.

2025 júliusában a CSA egy intenzív, egyhetes szakmai továbbképző programot kínált, folytatva azt a hagyományunkat, hogy magát a várost használjuk gazdag oktatási környezetként. Az Akadémia témája **„Bonyolult történelem: a 20. századi Európa, a holokauszt és a hidegháború”** volt, amelynek keretében a résztvevők elmélyíthették történelmi ismereteiket, új tantermi stratégiákat dolgozhattak ki, és határokon átnyúló szakmai együttműködések alapjait fektették le.

Budapesten a tanárok ellátogattak a város legfontosabb zsidó történelmi és kulturális helyszíneire, többek között a Dohány utcai zsinagógába, a Duna-parti cipők emlékművéhez és a Holokauszt Emlékközpontba. A program részeként találkoztak holokauszt túlélőkkel, részt vettek egy szombatfogadáson, valamint szakértőktől hallhattak előadásokat a kommunizmus bukása utáni zsidó közösségi életről és a holokauszt oktatásának különböző nemzeti megközelítéseiről. A budapesti program kiemelt partnerei a **JCC Bálint Ház, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége és a Holokauszt Emlékközpont voltak.** A Zsidónegyed-sétát a **Haver Alapítvány** munkatársai tartották.

A program **Belgrádban folytatódott**, az odaút során Szabadkán megállva a résztvevők megtekintették a gyönyörűen felújított zsinagógát. Belgrádban a pedagógusok a Centropa interjúalanyainak nyomában járva, megismerkedtek a város zsidó örökségével, ellátogattak a **Staro Sajmište** egykori koncentrációs tábor emlékhelyére, felfedezték a zsidó temetőt, és találkoztak a mai, aktív zsidó közösség tagjaival.

Mindkét városban hangsúlyt kapott annak bemutatása, miként kapcsolhatók össze a történelmi helyszínek és a személyes narratívák az osztálytermi tanítással. A városi séták, helyi történészekkel és közösségi szereplőkkel folytatott beszélgetések, valamint a reflektív foglalkozások segítették a résztvevőket abban, hogy az első kézből szerzett tapasztalatokat hatékony pedagógiai eszközökké alakítsák. Ez a helyalapú tanulásra épülő megközelítés megerősítette tantárgyi tudásukat, és új, inspiráló oktatási ötletekkel gazdagította őket.

A Centropa Summer Academy egyik legfontosabb eleme a társaktól való tanulás. A résztvevő pedagógusok számára a CSA egyedülálló lehetőséget kínált arra, hogy megismerjék más országok tanterveit, oktatási módszereit és gyakorlatait, tapasztalatot cseréljenek, valamint szakmai partnerségeket alakítsanak ki. Az egyhetes program során a tanárok kisebb, választott témák mentén szerveződő csoportokban dolgoztak, óravázlatokat és határokon átívelő oktatási projekteket fejlesztettek, amelyeket saját iskolai gyakorlatukban is alkalmazhatnak.

A szakmai fejlődés mellett a Nyári Akadémia egyik legnagyobb értéke az a **nemzetközi közösségi élmény**, amely hosszú távon is inspirálja a pedagógusokat az innovatív és kreatív tanításra. Az esemény részletes programja online is elérhető: <https://www.centropa.org/en/csa2025>

A Centropa Alapítvány költségvetése 2025-ben

Kiadások	
Működési költségek	45 646 606 Ft
Café Centropa program	2 418 553 Ft
Vándorkiállítás és tárlatvezető-képzés	1 110 539 Ft
IMAGINE projekt	4 355 740 Ft
Centropa Jewish Network (CJN)	9 031 013 Ft
Fotós városi séta	555 000 Ft
Centropa Oktatás	2 684 253 Ft
CHDE projekt	1 510 025 Ft
ExHis projekt	2 159 426 Ft
Kiadások összesen	69 471 155 Ft

Bevételek		
Támogatások	Central Europe Center for Research and Documentation (Washington) – US támogatások folyósítása	24 814 532 Ft
	CEC-Zentrum zur Erforschung und Dokumentation jüdischen Lebens in Ost- u. Mitteleuropa(Bécs) – EU támogatások folyósítása	26 552 426 Ft
	Centropa -Zentrum für Jüdische Geschichte (Hamburg) – IMAGINE és HerStories CERV Grant folyósítása	13 465 531 Ft
	Claims Conference	2 096 827 Ft
	Dutch Fund (JHF)	1 599 120 Ft
	Gallic Fund	3 699 600 Ft
	Human Rights Institute (Pozsony) – CHDE CERV Grant folyósítása	3 022 307 Ft
	JCC Bálint Ház	399 200 Ft
	JDC - Mozaik HUB	1 500 000 Ft
	Mazsók	3 000 000 Ft
	Natan Fund	1 849 800 Ft
	<i>Támogatások összesen</i>	<i>81 999 342 Ft</i>
Saját bevételek	Regisztrációs díjak, honorárium, könyveladás, adó 1%	1 493 455 Ft
	<i>Saját bevételek összesen</i>	<i>1 493 455 Ft</i>
Bevételek összesen		83 492 797 Ft
További támogatások (közvetlenül a szolgáltatónak fizetve)	CEC-Zentrum zur Erforschung und Dokumentation jüdischen Lebens in Ost- u. Mitteleuropa (Vienna)	5 037 563 Ft
	Konrad Adenauer Stiftung	2 381 772 Ft

Partnereink és támogatóink 2025-ben

Szakmai partnerek:

Támogatók:

Gallic Fund

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

CENTROPA ALAPÍTVÁNY

1072 Budapest Rumbach Sebestyén u. 11-13.

Kiegészítő melléklet

2025. év

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

A Centropa Alapítvány

1072 Budapest Rumbach Sebestyén u. 11-13

Adószám: 18196449-1-42

2024. december 31.-ei

Egyszerűsített éves beszámolójához

1. Általános rész

Működési forma: Közhasznú alapítvány

Alakulás időpontja: 2006. december 12

Alapítók: Hosszú Gyula

lakcíme: 1196 Budapest, Báthory utca 126.

1/5. A Társaság jegyzett tőkéje: 100 EFT

Tevékenysége: A Közép-Kelet Európában - így a környezőországokban is - élő, magyar anyanyelvű, idős zsidó emberek élettörténetének, családi fényképeinek és dokumentumainak a megőrzése annak érdekében, hogy az utókor a XX. századi zsidó életmódot, annak mindennapjait első kézből származó beszámolókból és az azokat alátámasztó, kiegészítő tárgyi és információhordozó dokumentációkból ismerhesse meg.

Az alapítvány a tartós közérdekű céljai megvalósulása okán összegyűjtött anyagok megőrzésének elősegítése végett tevékenysége veszélyeztetése nélkül oktatási és módszertani anyagok készítése és fejlesztése, tanárképző szemináriumok tartása, diákversenyek és egyéb oktatási programok szervezése és megtartása, multimédiás kisfilmek, rövidfilmek gyártása, készítése, könyvek, kiadványok kiállítások készítése-szervezése, illetve oktatási programok események szervezésével bővítette 2017. évtől.

Vagyonfelhasználás: A kuratórium a hozzá érkező kérelmek alapján dönt az alapítványi támogatások odaítéléséről (pl. pályázatok útján). Az alapítványi anyagi támogatást nyújthat minden olyan megoldás, tevékenység vagy szervezet részére, amely az alapítvány céljainak eléréséhez jelentős, széles körben hasznosítható eredményt ígér.

Igazgatótanács a Társaságnál nem működik.

Az éves beszámolót aláírására jogosult:

Lieberman Mária

1025 Budapest Felsőzöldmáli út 88/B

Kuratórium:

Edward Serotta

Michael Laurence

Miller Kovács András

Kenesei Marcell

Sárdi Dóra

Számvitel politika:

A Centropa Alapítvány egyszerűsített éves beszámoló összeállításának időpontja a tárgyévét követő március 1.
A Társaság az 5-ös számlaosztályban költség nemenként számolja el költségeit.

Év közben készletnyilvántartást nem vezet. Készleteit az évvégén (december 31.) leltárral állapítja meg. A tárgyévi eredmény megállapításához az „A” típusú összköltség eljárással készülő eredménykimutatást készít.

Az alapítvány vállalkozási tevékenységet nem, illetve csak az alapcéljai megvalósítása érdekében annak veszélyeztetése nélkül végez.

Értécsökkenés elszámolása a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési érték alapján, lineáris leírással történik. Maradvány értéket csak a meghatározó jelentőségű tárgyi eszköz és immateriális javak esetében állapít meg a vállalkozás. Az 50 EFT egyedi beszerzési érték alatti eszközök azonnal leírásra kerülnek.

A 2001. január 1.-e előtt beszerzett, aktivált tárgyi eszközök és immateriális javak esetén továbbra is alkalmazandó az akkor megállapított leírási kulcs.

A könyvvezetés és a mérlegbeszámoló összeállítása során a számviteli alapelvekben megfogalmazottaktól a Társaság nem tér el.

Jelentős összegű hiba a mérleg főösszeg 1%, vagy 1 millió forint feletti.

Az alapítvány 7 346 Ft adó 1% költségvetési támogatást kapott, amit Vándorkiállítás közhasznú program költségekre használt fel.

2. Mérleg adatok:	2024.év		2025.év	
	Eft	Megoszl. %	Eft	Megoszl. %
Eszközök				
Befektetett eszközök	3	0%	3	0%
Forgó eszközök	63.926	91%	70.985	95%
Készletek	0	0%	0	0%
Követelések	4	0%	4	0%
Pénzeszközök	63.922	91%	70.974	95%
Aktív elhatárolások	6 139	9%	3.066	5%
Eszközök összesen	70 068	100 %	74.054	100 %
Források				
Saját tőke	29 280	42%	59.990	81%
Jegyzett tőke	100	0%	100	0%
Eredménytartalék/tőke változás	22.744	32%	29.180	39%
Adózott eredmény alaptevékenységből	6 436	9 %	30,710	42 %
Adózott eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0%	0	0%
Kötelezettségek	1.113	2%	43	0%
Passzív elhatárolások	39.675	56%	14.021	19%
Források összesen	70 068	100%	74.054	100%

3.

Likviditási mutató I.

pénzeszközök	70 974	165 055%
Kötelezettség	43	

Likviditási mutató II.

pénzeszköz + követelés	70 985	165 081%
Kötelezettség	43	
fedezettel rendelkezik		

Tőke arányos jövedelmezőség

adózott eredmény	30 710	51%
Saját tőke	59 990	

Működés biztonsági mutató

Saját tőke	59 990	1 999 666%
Befektetett eszközök	3	

Eladósodottság mértéke

Kötelezettségek	43	0,07%
Saját tőke	59 990	

4. Az alapítvány ügyvezetőjének járandósága: 11 472 EFT

5. A tárgyévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszáma 2 fő

6. Foglalkoztatott bérköltése: 28 147 EFT

7. Személyi jellegű egyéb kifizetés: 0 EFT

8. Befektetett eszközök állományának alakulása: (érték forintban):

- Lenovo notebook: 3 EFT

9. Terv szerinti értékcsökkenés: 0 EFT

10. Társasági adó kötelezettség nem volt, a tárgyidőszakban az alapítvány vállalkozási tevékenységet nem folytatott.

Az alapítvány 2025. évi tevékenysége nyereséges volt.

11. Az alapítvány a 2024. évi beszámolójában követelést 4 e. Ft mutatott ki, mely adó túlfizetésből adódik.

12. A kötelezettségek között kimutatott összeg az alábbi tételekből

áll: Adó kötelezettsége	9 EFT
Szállító kötelezettség	34 EFT
Összesen	43 EFT

Az adók és a szállítói számlák mérlegkészítésig kiegyenlítésre kerültek.

13. Az aktív időbeli elhatárolás számlán 3 066 EFT következő időszaki támogatások terhére elszámolt költséget mutatunk ki.

14. A passzív időbeli elhatárolások között 14 022 EFT értékben, a tárgyévben befolyt, következő időszaki költségek fedezetére kapott támogatások szerepelnek.

15. Környezetvédelem

- Veszélyes hulladékkal, környezetre káros anyaggal nem rendelkezik
- Környezetvédelmet közvetlenül szolgáló berendezéssel nem rendelkezik
- Környezetvédelemmel kapcsolatos költség elszámolása nem történt
- Környezetvédelmi kötelezettségre céltartalékot nem képzett

Budapest, 2026. március 10.

Lieberman Mária
ügyvezető

Mellékletek:

- Közhasznúsági melléklet